

Η ποινική προστασία της άγριας ζωής

Natura Life Themis

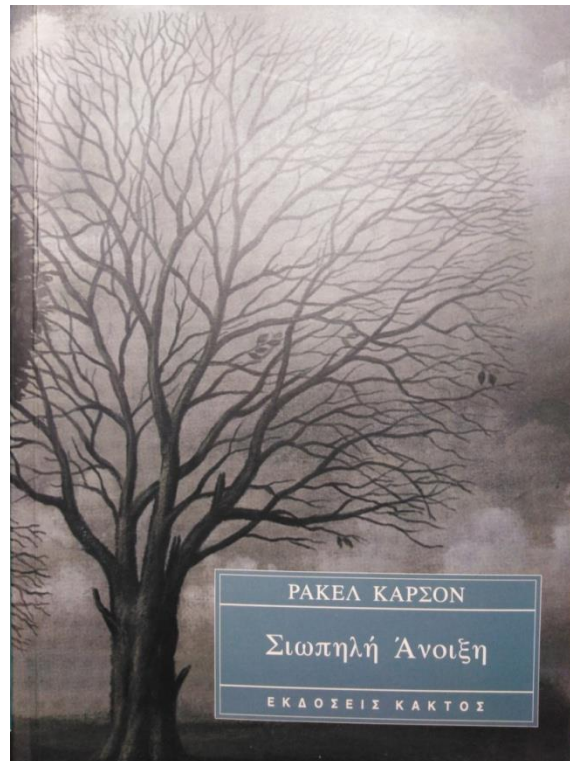
Η περιβαλλοντική ευθύνη και περιβαλλοντικό έγκλημα

Υπουργείο Περιβάλλοντος

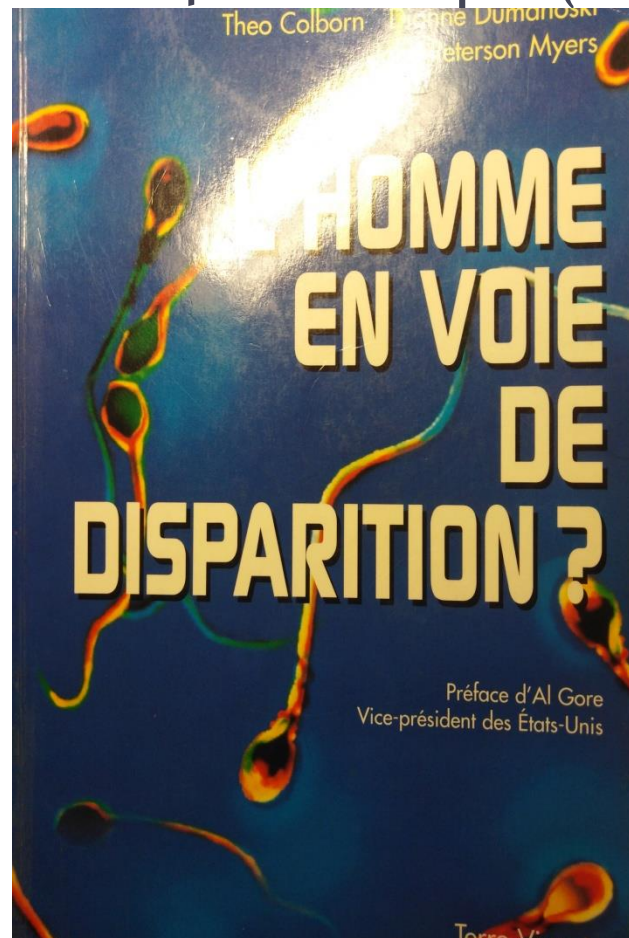
3 Δεκεμβρίου 2019

Γιώργος Αλμπούρας,
Δικαστής, Δρ Νομικής

- Η αλυσίδα των δεινών που οφείλονται στη ρύπανση του περιβάλλοντος με επικίνδυνες ουσίες είναι σχεδόν αδύνατο να διορθωθεί. Οι ουσίες αυτές διαταράσσουν το ίδιο το γενετικό υλικό από το οποίο εξαρτάται το μέλλον μας.
- Μπορεί να πιστέψει κανείς ότι μπορούμε να σκορπίζουμε στη γη δηλητήρια, χωρίς να την κάνουμε ακατάλληλη για οποιαδήποτε μορφή ζωής; (Ραχήλ Κάρσον).

Ζούμε σε έναν περίπλοκο κόσμο, που απαιτεί πρωτοποριακές προσεγγίσεις για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έθεσε η τεχνολογία (T. Colborn).

Περιβαλλοντικό Κράτος Δικαίου - Environmental Rule of Law

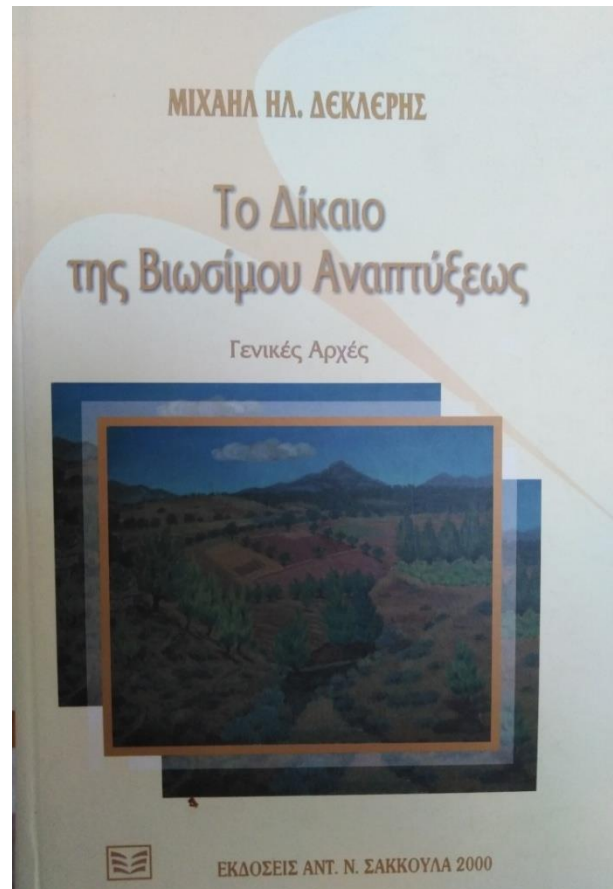
Ο πολλαπλασιασμός επί 38 φορές των περιβαλλοντικών νόμων από το 1972 απέτυχε να μειώσει την κλιματική αλλαγή και τη ρύπανση, καθώς και να μειώσει την εξαφάνιση ειδών και ενδιαιτημάτων (Ο.Η.Ε.)

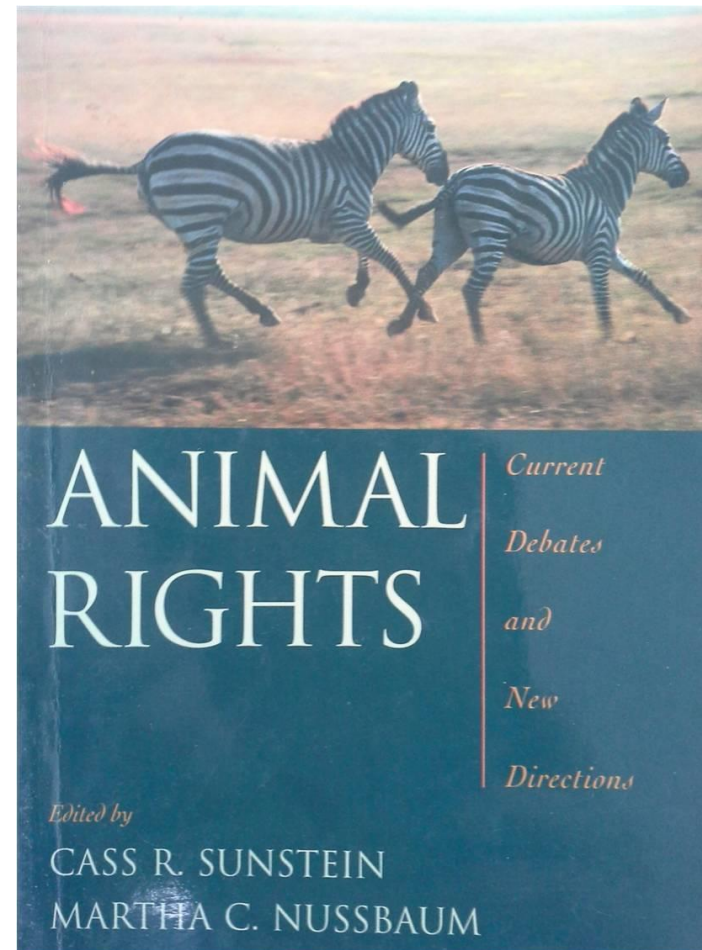
Βιώσιμη ανάπτυξη είναι η αποκαταστατική πολιτική, που κατατείνει στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ των πάσης φύσεως ανθρωπογενών συστημάτων αλλά και μεταξύ τούτων και των οικοσυστημάτων του πλανήτη

Η επιδίωξη της βιώσιμης ανάπτυξης, ως νομική υποχρέωση, έχει εξαιρεθεί πλέον από την πολιτική βούληση, η οποία είναι πλέον δέσμη στον κανόνα αυτόν, θεματοφύλακας του οποίου είναι ο δικαστής (Μ. Δεκλερής).

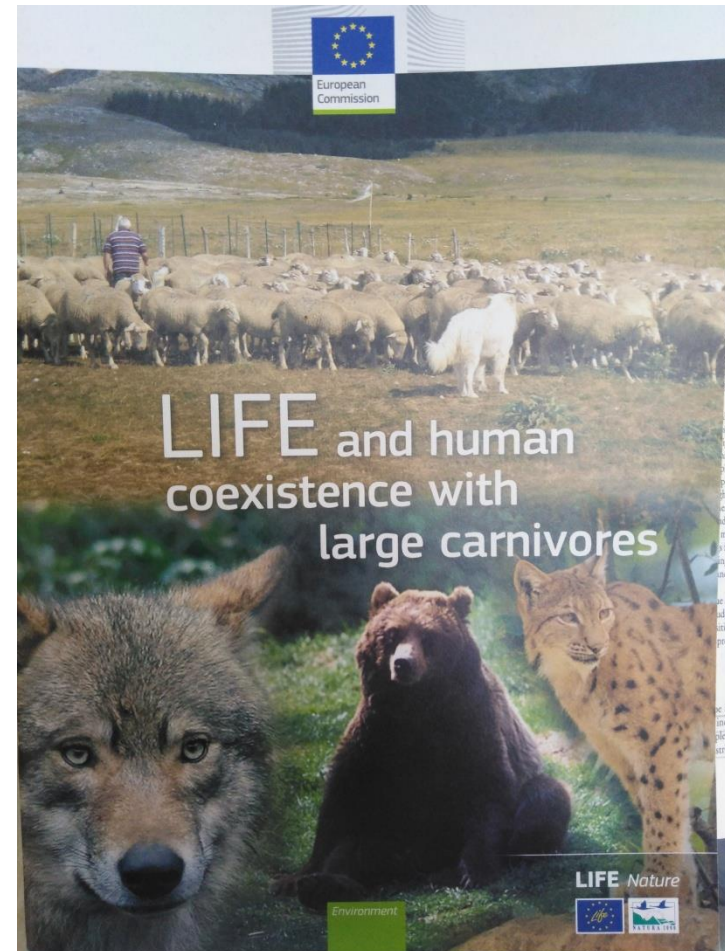
Λίβερπουλ, 19^{ος} αι. : Αν το εμπόριο σκλάβων πήγαινε περίπατο, αυτό θα ήταν το τέλος μας. Θα γινόμασταν ζητιάνοι, εμείς, οι γυναίκες μας και τα παιδιά μας. Τα καράβια μας δεν θα άνοιγαν τα περήφανα πανιά τους. Οι δρόμοι μας θα γέμιζαν χόρτα όπου θα βοσκούσαν αγελάδες (Steven Wise).

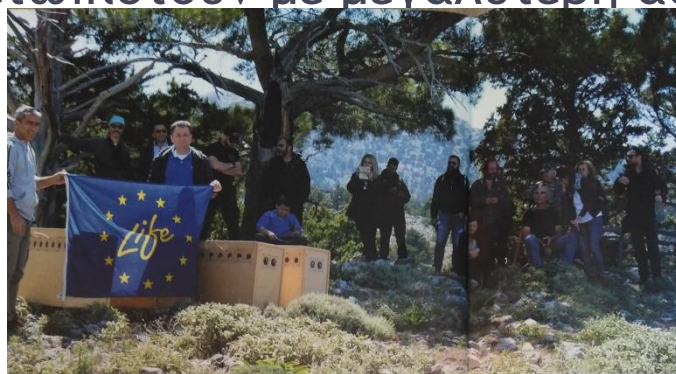
Συνταγματική προστασία των ζώων

- Ινδία 1950/1976
- Γενεύη 1974
- Βραζιλία 1988
- Ελβετία 1992
- Φλόριντα 2002
- Γερμανία 2007
- Λουξεμβούργο 2007

- Άρθρο III-121 Συνθ ΕΕ
(ευεξία των ζώων ως
ευαίσθητων όντων)

Είναι πολύ σημαντικό οι δικαστές και οι εισαγγελείς να αντιληφθούν ότι τα περιβαλλοντικά εγκλήματα είναι σοβαρά εγκλήματα, διότι καταστρέφουν την ποιότητα της ζωής μας. Αν αυτό γίνει αντιληπτό θα μπορέσουν να αντιμετωπιστούν με μεγαλύτερη αυστηρότητα.

Legal lessons aid Greek wildlife

Legal professionals, LIFE Natura Themis will ensure effective implementation of legislation that protect biodiversity in Natura 2000 sites in Crete.

Directorate (ELD) with regard to biodiversity protection," says Dr Protonas. They also provide a valuable forum for the exchange of knowledge and experience.

Numbers expected to attend project seminars:

- 600 lawyers
- 300 prosecutors and judges
- 150 members of environmental NGOs
- 100 public officers

To complement the seminars, the project team is producing technical guides for the judiciary, lawyers, state administrators and citizens. These will help facilitate the prosecution of wildlife crime and the implementation of the ELD in Greece.

A prosecutor's perspective

Panagiotis Panagiotopoulos is a prosecutor and a member of the Committee of Experts of the LIFE Natura Themis project. He was serving as a prosecutor in the Heraklion Public Prosecution of a First Instance Court during 2014.

"I am very interested in the protection of the environment," says Mr Panagiotopoulos, who has prosecuted cases of environmental crime in the past. "LIFE Natura Themis can provide legal professionals with important statistics about environmental crimes, information about biodiversity conservation and the need to protect wildlife, and information about the way

LIFEJustice for Nature

To improve Poland's ability to implement EU Nature policy it is necessary "to raise the level of awareness and knowledge of nature protection of judicial and law enforcement authorities," explains Renata Pulkowska-Smoter, manager of LIFEJustice for Nature.

This project will develop free e-learning courses and training seminars for judges and law enforcement authorities (police, prosecutors and forest inspectors) and work to improve local cooperation between them and regional directorates of environmental protection. The end goal: effective protection of nature.

Εθνικό ποινικό σύστημα προστασίας της άγριας ζωής

Προστασία άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

ΠΔ 67/1981 Προστασία άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

- Τα καθοριζόμενα είδη ορίζονται ως προστατευόμενα
- Απαγορεύεται η καταστροφή, μεταφορά, πώληση της προστατευόμενης χλωρίδας
- Απαγορεύεται η θανάτωση, βλάβη, σύλληψη, μεταφορά των ειδών της προστατευόμενης πανίδας

ΠΔ 67/1981 Προστασία άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

- Για τα είδη που δεν περιλαμβάνονται στους πίνακες Α και Β του παρόντος έχουν εφαρμογή οι περί θήρας διατάξεις του Ν.Δ. 86/69 ως και «λοιπαί σχετικά τοιαύται».
- Η θανάτωση, ο αφανισμός, η κατοχή, η σύλληψη προστατευόμενων ειδών της άγριας χλωρίδας ή πανίδας
- τιμωρούνται με το άρθρο 28 του Ν 1650/1986 (Ν 4042/2012 άρθρο 3 περ. στ)

Θήρα

ΥΑ 12594/2013 (έκδοση άδειας θήρας)

- Οι κυνηγοί υποβάλλονται σε εξετάσεις ικανότητας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΙΣΡΟΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Θήρα, υποκειμενική υπόσταση

- Στη Γαλλία στην παράνομη θήρα αξιολογείται μόνο η πρόθεση θήρευσης
- Το παράνομο του θηράματος ίσως αφορά πλάνη περί την ταυτότητα του υλικού αντικειμένου, γιατί η ιδιότητα του πράγματος αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης (πραγματική πλάνη)
- Η γνώση πρέπει να τεκμαίρεται από την ιδιότητα του κυνηγού & την εκπαίδευσή του

Θήρα & αλιεία σε συρροή με τη γενική διάταξη του άρθρου 28 Ν 1650/1986

- Ειδικότερο έγκλημα η θήρα
- Σχέση φαινομένης συρροής, αν προσβάλλονται περιορισμένες μονάδες θηραμάτων
- Αν η υποβάθμιση είναι ευρεία υπάρχει σχέση αληθινής κατ' ιδέα συρροής
- Αφορά στην εξόντωση των θηραμάτων μόνο με θήρευση ή παγίδευση
- Όχι δηλητηρίαση

Δασικός Κώδικας ΝΔ 86/1969

άρθρα 251 - 265, 287 - 293

- Δεν εφαρμόζονται στη θήρα των πτηνών (ΥΑ 414985/1985)
- Ορίζονται ως θηρεύσιμα όλα τα θηλαστικά (εκτός τεσσάρων)
- Χωρίζονται τα πτηνά και θηλαστικά σε ωφέλιμα και μη
- Προβλέπεται η επικήρυξη ζημιογόνων

Δασικός Κώδικας ΝΔ 86/1969

άρθρα 251 - 265, 287 - 293

- Απαγορεύεται η καταστροφή των φωλεών και η αφαίρεση αυγών
- Αγοραπωλησία, κατοχή ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας
- Ορίζονται οι προϋποθέσεις θήρας, κατά τόπο, χρόνο, μέσα
- Ποινές: άρθρο 287

Εμπορία ειδών άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

ΥΑ 125188/246/2013 Εμπορία ειδών άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

- Άρθρο 2 (**πεδίο εφαρμογής**)
- Σύμβασης CITES , του Καν 338/97 ΕΚ, Σύμβασης της Βέρνης (N 1335/83)
- Άρθρο 3 (**αντικειμενική υπόσταση**)
- Εμπορία, κατοχή ειδών άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

ΥΑ 125188/246/2013 Εμπορία ειδών άγριας πανίδας & αυτοφυούς χλωρίδας

- άρθρο 10 (**ποινικές κυρώσεις**)
- φ 2μ – 1 έτος, υποτρ. φ 2 ετών)

Προστασία της άγριας πτηνοπανίδας

Ν 2719/1999, Σύμβαση Βόννης

Διατήρηση αποδημητικών πτηνών

- Καθορίζονται ως κινδυνεύοντα ορισμένα αποδημητικά είδη
- Καθορίζονται είδη με δυσμενή κατάσταση διατήρησης που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συμφωνιών

ΚΥΑ 37338/1807/2010 διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας

- Σκοπός: η διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας
- Πεδίο εφαρμογής: όλα τα είδη της άγριας ορνιθοπανίδας της ελληνικής επικράτειας
- Αντικειμενική υπόσταση: Καθορισμός θηρευτικής δραστηριότητας

ΚΥΑ 37338/1807/2010 διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας

- Η θήρα καθίσταται εξαιρετική δραστηριότητα «τα θηρεύσιμα είδη μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο θηρευτικών πράξεων, ανάλογα με το επίπεδο του πληθυσμού τους, τη γεωγραφική κατανομή και το ρυθμό αναπαραγωγής τους»
- Η θήρα πρέπει να είναι συμβατή με τις αρχές της αιφορικής διαχείρισης των πτηνών

ΚΥΑ 37338/1807/2010 διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας

- Επιτρέπεται η θήρα μόνο των ειδών που καθορίζονται ειδικά στο παράρτημα
- Ποινές (άρθρο 11): φ 20 ημερών – 1 έτος & χ.π.

Προστασία οικοτόπων/ενδιαιτημάτων

ΚΥΑ 33318/1998 Προστασία οικοτόπων/ενδιαιτημάτων

- Απαγόρευση σύλληψης, θανάτωσης, παρενόχλησης, εμπορίας, καταστροφής του οικοτόπου συγκεκριμένων ειδών
- θηλαστικών, ερπετών, αμφιβίων, ιχθύων, ασπονδύλων και φυτών
- που απαιτούν αυστηρή προστασία

ΚΥΑ 33318/1998 Προστασία οικοτόπων/ενδιαιτημάτων

- Οι παραβάσεις συνιστούν παράνομη συμπεριφορά (Ν 4042/2012 άρθρο 2 περ. α)
- Κυρώσεις (άρθρο 19): με βάση το άρθρο 28 Ν 1650/86

Απελευθέρωση θηραμάτων

ΥΑ 98161/4136/2009 Εμπλουτισμός βιοτόπων με θηράματα

- Είναι η διαχειριστική πρακτική, κατά την οποία απελευθερώνονται θηράματα (πουλιά ή θηλαστικά) που έχουν αναπαραχθεί σε εκτροφεία ή έχουν συλληφθεί σε άλλους φυσικούς βιότοπους

ΥΑ 98161/4136/2009 Εμπλουτισμός βιοτόπων με θηράματα

- Οι εμπλουτισμοί διενεργούνται από τις δασικές αρχές
- Με βάση σχέδιο &
- Μετά από υγειονομικό & γενετικό έλεγχο

ΥΑ 98161/4136/2009 Εμπλουτισμός βιοτόπων με θηράματα

- Σε όσους διενεργούν εμπλουτισμούς φυσικών βιοτόπων με θηρεύσιμα είδη κατά παράβαση της διαδικασίας και των όρων της παρούσας και γενικά εισάγουν μη τοπικά είδη της αγρίας πανίδος στο φυσικό περιβάλλον, επιβάλλονται τα προβλεπόμενα για την προστασία των φυσικών οικοτόπων

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 28 Ν 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος

- Ρύπανση ή υποβάθμιση φ τ. 1 έτος ή & χπ
- Αν σκόπευε σε όφελος φ.τ 2 ετών ή & χπ
- Αν δημιούργησε κίνδυνο σοβαρής ρύπανσης ή υποβάθμισης φ τ 2 ετών ή & χπ

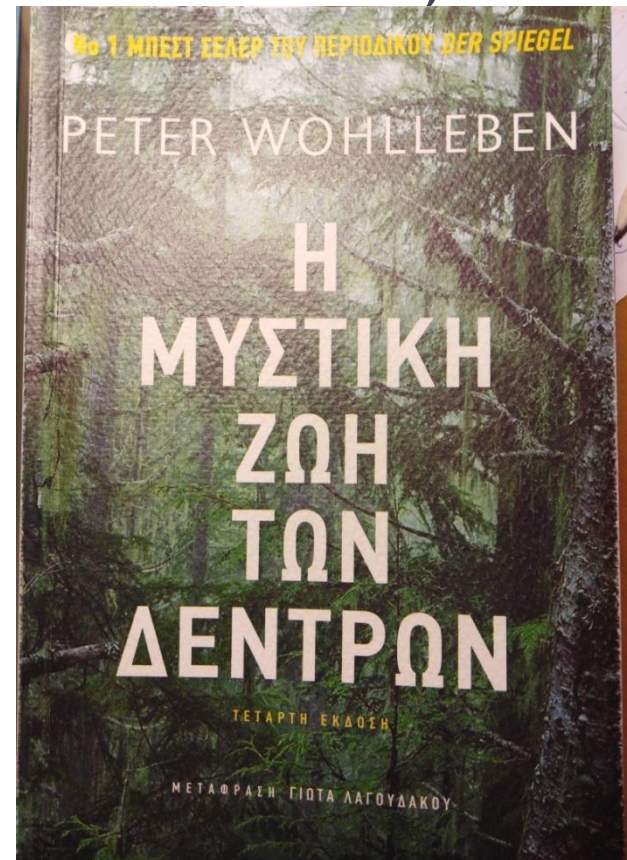
Άρθρο 28 Ν 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος

- Αν το όφελος είναι άνω των 73000 ή τελέστηκε κατ' επάγγελμα καθ ως 10 ετών ή & χπ
- Αν δημιούργησε κίνδυνο θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης καθ ως 10 ετών ή & χπ
- Σοβαρή ρύπανση ή υποβάθμιση ή θάνατο ή βαριά σωματική βλάβη καθ ή & χπ

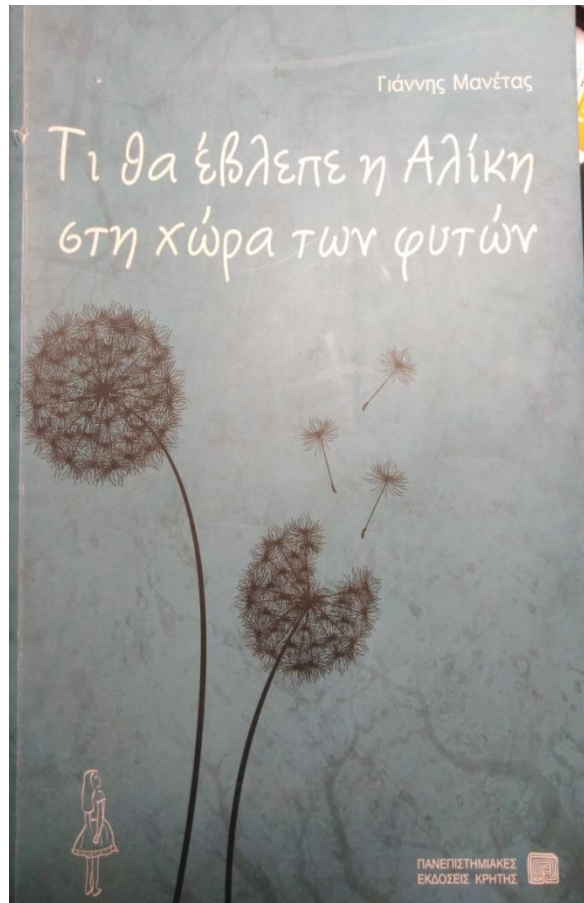
Τράπεζα νομικών πληροφοριών περιβαλλοντικού εγκλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εισαγγελέων ENPE

- <https://www.environmentalprosecutors.eu/crimes>

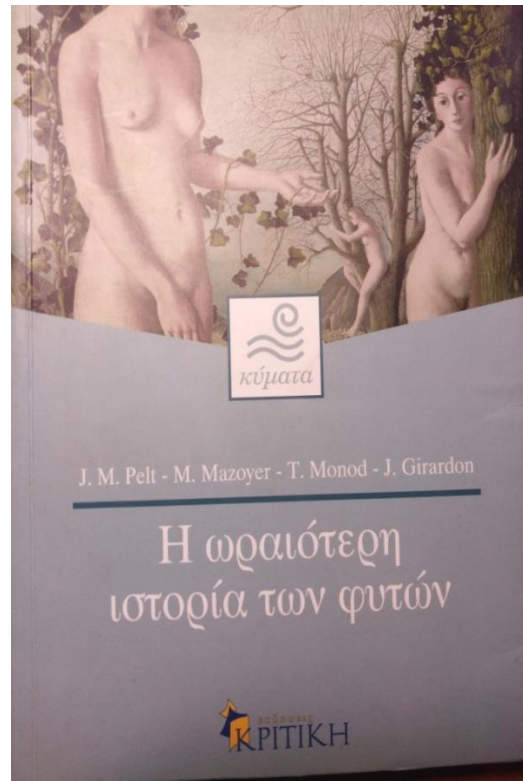
Σε μια χούφτα δασικό χώμα υπάρχουν περισσότεροι ζωντανοί οργανισμοί απ' ό,τι άνθρωποι πάνω στη Γη (P. Wohlleben).

Ένας κόσμος χωρίς ζώα είναι πιθανός. Ένας κόσμος χωρίς φυτά είναι αδιανόητος (Γ. Μανέτας)

Η φύση είναι η ζωή! Οφείλουμε να σεβόμαστε τη ζωή. Αυτή θα μπορούσε να γίνει η βάση μιας νέας ηθικής. Albert Schweitzer

- **Ο Δάσκαλος ψάρευε με αγκίστρι,
αλλά όχι με δίχτυ.**
- **Και ποτέ δεν έριχνε το βέλος του
σ' ένα πουλί που καθόταν σ' ένα
κλαδί, ήσυχο.**
- **Κομφούκιος**

